

Socialnämnden i Stockholm
Swedenborgsgatan 20
106 64 STOCKHOLM

Ärendet

Tillsyn av hem för vård eller boende (HVB) för barn och unga vid Linggården i Stockholm

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) avslutar ärendet.

Skälen för beslutet

- Det har inte framkommit några omständigheter som tyder på att bemanningen inte är tillräcklig för att ge förutsättningar för att tillgodose de behov av vård som de placerade personerna har och som säkerställer en trygg och säker vård.
- Det har inte framkommit några omständigheter som tyder på att nuvarande föreståndare inte har den sammantagna kompetens som behövs för att kunna leda, utveckla och följa upp verksamheten.
- IVO bedömer att det vid inspektionen inte har framkommit några omständigheter som tyder på att personalens sammantagna utbildningar och erfarenhet inte är tillräcklig för att möta de behov av vård som målgruppen har och säkerställa en trygg och säker vård.
- IVO bedömer att verksamheten genomför och dokumenterar lämplighetsbedömningar vid inskrivningar vilket framgick vid inspektionstillfället. De i förväg inskickade lämplighetsbedömningarna uppfyller dock inte det regelverk som finns inom området vilket är en brist men då den nya föreståndaren är medveten om tidigare brister och har ändrat i rutinerna ställer inte IVO krav på att nämnden ska återskärpa vidtagna åtgärder. Verksamheten har dock fortfarande trots de nya rutinerna behov av att tydliggöra i dokumentationen om man beaktat om placeringen kan innebära negativ påverkan mellan de placerade ungdomarna.
- Verksamheten genomför förbättringsåtgärder utifrån vad som framkommit i klagomål, synpunkter och rapporter.

- Verksamheten arbetar med att skapa trygghet och säkerhet för de inskrivna.

Övergripande fokus för tillsynen har varit att genom samtal med personal samt barn och unga få kännedom om hur verksamheten fungerar i de delar som har betydelse för att barn och unga ska få en trygg och säker vård. Tillsynen har mot bakgrund av fokuset inriktats på bemanningen, personalens kompetens, lämplighetsbedömningar, förbättringsåtgärder och arbete med säkerhet och trygghet.

Bemanning

IVO bedömer att det vid inspektionen inte har framkommit några omständigheter som tyder på att bemanningen inte är tillräcklig för att ge förutsättningar för att tillgodose de behov av vård som de placerade personerna har och som säkerställer en trygg och säker vård.

Av intervjun och inskickad lista framgår följande. Det är minst tre personal i tjänst. Utöver det är alltid gruppleddare samt föreståndare på plats i verksamheten dagtid, vilket innebär att man dagtid är minst fem personer. Kvällar och helger arbetar tre personer. Under natten är det två personer som är i tjänst och de är vakna.

Av 6 kap. 1 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2016:55) hem för vård eller boende framgår att vid ett hem för vård eller boende ska det finnas bemanning som ger förutsättningar för att tillgodose de behov av vård som de placerade personerna har och som säkerställer en trygg och säker vård.

Av 6 kap. 2 § HSLF-FS 2016:55 framgår att hem för vård eller boende ska vara bemannat dygnet runt om hemmet tar emot barn. Hemmet behöver dock inte vara bemannat under de tider på dygnet då de placerade personerna inte vistas där. Under dessa tider ska det finnas personal tillgänglig som kan infinna sig i hemmet utan oskäligt dröjsmål.

Föreståndarens kompetens

IVO bedömer att den tillförordade föreståndaren har den sammantagna kompetens som behövs för att kunna leda, utveckla och följa upp verksamheten. De uppgifter från nämnden som är anmälda till tillsynsmyndighetens register (Omsorgsregistret) stämmer dock inte överens med de uppgifter som framkom gällande föreståndaren vid inspektionen. IVO vill upplysa nämnden på vikten av att anmäla eventuella förändringar i registret så att detta är uppdaterat.

Av intervjun och inskickad lista framgår följande. Den ordinarie föreståndare som är anmäld till tillsynsmyndighetens register är inte den person som är i tjänst. Denne slutade sin tjänst den 31 januari 2017. Den person som är tf föreståndare är socionom och har erfarenhet av att arbeta som behandlingsassistent och gruppleddare för flera boenden sedan 7 år tillbaka.

Av 5 kap. 1 § HSLF-FS 2016:55 framgår att föreståndaren vid ett hem för vård eller boende ska ha den sammantagna kompetens som behövs för att kunna leda, utveckla och följa upp verksamheten. Föreståndaren ska ha en högskoleutbildning vars innehåll är relevant för den verksamhet som bedrivs vid hemmet, erfarenhet av liknande verksamhet och personlig lämplighet.

Högskoleutbildningen bör omfatta minst 180 högskolepoäng och kan ha en inriktning mot socialt arbete, socialpedagogik eller beteendevetenskap. Vidare bör föreståndaren ha kunskap om den målgrupp som hemmet är avsett för och målgruppens vårdbehov, kunskap om de arbetssätt och metoder som är relevanta för målgruppen, kunskap om regelverket inom socialtjänstens område som gäller den målgrupp som verksamheten är avsedd för, och kunskap om och förmåga att tillämpa det regelverk som rör verksamhet i form av hem för vård eller boende.

Personalens kompetens

IVO bedömer att det vid inspektionen inte har framkommit några omständigheter som tyder på att personalens sammantagna utbildningar och erfarenhet inte är tillräcklig för att möta de behov av vård som målgruppen har och säkerställa en trygg och säker vård.

Av intervjun och inskickad lista framgår följande. De personer som är tillsvidareanställda har varierande utbildningar såsom; master i psykologi, beteendevetare, kandidatexamen inom sociologi och beteendevetenskap, socialantropolog, kandidatexamen i mänskliga rättigheter, lärare, läst några år på lärarprogrammet, datavetenskap på universitetet i 4 år och en person har gymnasieutbildning. De visstidsanställda är bl a undersköterska, magister i fredskonflikt samt taxiutbildad som nu går läkarprogrammet.

Tf föreståndare tycker att kompetensen är relativt bra men att hon helst ser att man är socionom eller beteendevetare, det är dock mycket svårt att få in personer med dessa utbildningar.

Nästan samtliga i personalgruppen har erfarenhet av att arbeta med ensamkommande barn eller har arbetat inom psykiatri eller inom vården. Personalgruppen får kontinuerligt vidareutbildningar inom motiverande samtal (MI) samt utbildning inom ANDT-området och

kurser/utbildningar inom självmordsprevention samt utbildning om sexualitet.

Av 3 kap. 3 § socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) framgår att insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet. För utförande av uppgifter inom socialtjänsten ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet.

Av 5 kap. 2 § HSLF-FS 2016:55 framgår att personalen i ett hem för vård eller boende ska ha den utbildning, erfarenhet och personliga lämplighet som behövs för att kunna utföra sina arbetsuppgifter. Personal som ger behandling enligt en viss metod ska även ha en relevant utbildning för den.

Personalens sammantagna kompetens vad gäller utbildning och erfarenhet ska ge förutsättningar för att möta de behov av vård som målgruppen har och säkerställa en trygg och säker vård. Personalen bör ha minst en 2-årig eftergymnasial utbildning. Flertalet bör ha en utbildning med inriktning mot socialt arbete, socialpedagogik eller beteendevetenskap.

Lämplighetsbedömning

IVO bedömer att verksamheten genomför och dokumenterar lämplighetsbedömningar vid inskrivningar vilket framgick vid inspektionstillfället. De i förväg inskickade lämplighetsbedömningarna uppfyller dock inte det regelverk som finns inom området vilket är en brist men då den nya föreståndaren är medveten om tidigare brister och har ändrat i rutinerna ställer inte IVO krav på att nämnden ska återrapportera vidtagna åtgärder. Verksamheten har dock fortfarande trots de nya rutinerna behov av att tydliggöra i dokumentationen om man beaktat om placeringen kan innebära negativ påverkan mellan de placerade ungdomarna.

Av intervjun och inskickat underlag framgår följande. Gruppledaren tar emot förfrågningar från socialtjänsten. Gruppledaren ställer frågor utifrån ett frågedokument där frågorna berör psykisk ohälsa, missbruksproblematik, eventuell kännedom om hot och våld, eventuell polisanmälan, skolnärvaro mm. Gruppledaren dokumenterar samtalet och därefter kontrollerar och bedömer föreståndaren dessa uppgifter och gör en bedömning av om ungdomen kan bo i verksamheten. Det är föreståndaren som fattar beslut om inskrivning av ungdomarna, vilket dokumenteras i akten.

De inskickade lämplighetsbedömningarna är knapphändigt beskrivna gällande information om de ungdomar som ska flytta in i boendet. Det är inte föreståndaren som skrivit in dessa ungdomar. Tf Föreståndaren är medveten om att det inte har skötts enligt regelverket kring detta område och har sedan hon började i februari skrivit in och

dokumenterat enligt lagstiftningen på området. Verksamheten dokumenterar inte att de tar hänsyn till vilka barn som redan bor i verksamheten då de skriver in nya men de gör en bedömning.

Av 3 kap. 11 och 14 §§ socialtjänstförordningen (2001:937) (SoF) framgår att det är föreståndaren som ska besluta om in- och utskrivning i ett HVB. Vid inskrivning ska det särskilt kontrolleras att hemmet är lämpligt med hänsyn till den enskildes behov, ålder, utveckling, utbildning och personliga förhållanden i övrigt. Har huvudmannen bestämt en annan ordning för inskrivningen ska denne meddela Inspektionen för vård och omsorg vad som gäller.

Av 3 kap. 3 § HSLF-FS 2016:55 framgår att vid lämplighetsbedömningen ska det särskilt beaktas hur personens behov av vård kan tillgodoses med hänsyn tagen till de arbetssätt och metoder som hemmet använder och personalens kompetens. Det ska även göras en bedömning av om vården kan ges under trygga och säkra former. Vidare ska det beaktas om placeringen kan innebära negativ påverkan mellan de placerade personerna. Det bör beaktas om skillnader i problembild, ålder och mognad samt kön mellan de placerade personerna kan komma att påverka placeringen negativt.

Av 3 kap. 4 § HSLF-FS 2016:55 framgår att om ett hem för vård eller boende bedöms lämpligt för den person som ansökan om inskrivning gäller ska bedömningen dokumenteras.

Förbättringsåtgärder med anledning av inkomna rapporter, synpunkter och klagomål.

IVO bedömer att verksamheten genomför förbättringar med anledning av inkomna rapporter, synpunkter och klagomål.

Av intervjun framgår följande. Personalen tycker att de genomför förbättringar gällande synpunkter och klagomål där det är möjligt. Det har inte inkommit klagomål eller synpunkter från socialtjänsten eller någon gode man. Verksamheten dokumenterar och sammanställer inkomna klagomål och synpunkter varje år. Det har inte inträffat någon incident eller allvarlig händelse i boendet. Personalen har kunskap om lex Sarah och dess innehåll.

Av 5 kap. 3 § Socialstyrelsens föreskrift och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) framgår bl.a. att den som bedriver socialtjänst ska ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamhetens kvalitet från t.ex. vård- och

omsorgstagare och deras närstående, personal, vårdgivare, myndigheter och de som bedriver socialtjänst.

Av 5 kap. 5 § SOSFS 2011:9 framgår att det i 14 kap. 6 § SoL finns bestämmelser om skyldigheten att utan dröjsmål dokumentera, utreda och avhjälpa ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande.

Av 5 kap. 6-8 §§ SOSFS 2011:9 framgår bl.a. att inkomna rapporter (lex Sarah), klagomål och synpunkter ska sammanställas och analyseras för att den som bedriver socialtjänst ska kunna se mönster eller trender som indikerar brister i verksamhetens kvalitet. Vidare ska verksamheten på grundval av dessa analyser vidta de åtgärder som krävs för att säkra verksamhetens kvalitet. Om det är behövligt ska förbättra sina processer och rutiner.

Arbete med att skapa trygghet och säkerhet.

IVO bedömer att verksamheten arbetar med att skapa trygghet och säkerhet för de placerade.

Av intervjun framkommer att verksamheten genom att inte skriva in ungdomar med stora problem säkerställer att ungdomarna är säkra och trygga. Personalen är bra på att tidigt se tecken om någon ungdom har exempelvis drogproblem. Det är tydligt för personalen hur de ska hantera om de misstänker att någon använder droger eller alkohol. Boendet har ett utarbetat arbetssätt ihop med socialtjänst och gode män hur drogmisstankar ska hanteras. Personalen är vidare ute i miljön på boendet med ungdomarna vilket innebär att de umgås och är mycket med de inskrivna och då försäkrar sig personalen om att ungdomarna har det bra.

Verksamheten har brandronder varje dag och de har säkerhetsronder runt huset varannan timma för att garantera säkerheten. Inga barn delar i nuläget rum.

Av 3 kap. 3 § SoL framgår att insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet.

Av 4 kap. 4 § SOSFS 2011:9 framgår att den som bedriver socialtjänst för varje aktivitet ska utarbeta och fastställa de rutiner som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet. Rutinerna ska dels beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur en aktivitet ska utföras, dels ange hur ansvaret för utförandet är fördelat i verksamheten.

Av 2 kap. 3 § HSLF-FS 2016:55 framgår att den som bedriver verksamhet i form av hem för vård eller boende ska fastställa rutiner

för hur personalen ska förebygga och uppmärksamma samt även agera vid kränkningar, övergrepp, hot, våld och självskadebeteenden. Vidare framgår att den som bedriver verksamhet i form av hem för vård eller boende ska fastställa rutiner för hur en drogfri miljö ska upprätthållas.

Underlag

IVO genomförde den 23 mars 2016 en förannämld inspektion av Linggården. Vid inspektionen intervjuades tf föreståndare samt gruppleddare. Före inspektionen inhämtades personallista, bemanningsschema samt tre lämplighetsbedömningar på de tre sist inskrivna ungdomarna. Ingen ungdom ville samtala med inspektörerna.

Personalen har faktakontrollerat protokollet från inspektionen.

Ytterligare information

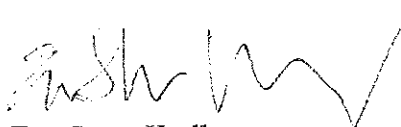
IVO ska enligt 3 kap. 19 § SoF inspektera HVB för barn och unga minst en gång per år. Inspektionerna kan vara förannämlda eller oanmälda. Den som inspekterar verksamheten ska samtala med de barn och unga som samtycker till det.

Linggården HVB drivs av Stockholms stad i egen regi. Verksamheten tar emot ensamkommande barn/ungdomar som söker asyl. Boendet har plats för 20 pojkar och flickor i åldern 14 till 18 år. Vid inspektionstillfället var 16 pojkar inskrivna i åldern 15-17 år.

Beslut i detta ärende har fattats av inspektören Jenni Ralph. I handläggningen har inspektörerna Ulla Barr deltagit. Inspektören har Eva Stoor Karlberg varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Jenni Ralph

Eva Stoor Karlberg

Kopia till: Verksamheten